

Bilgi Yönetimi Tutum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Bilgi Yönetimi Tutum Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17660>

Özet

Bilgi Yönetimi Tutum Ölçeği, Kamile Demir tarafından 2005 yılında geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, bireylerin bilgi yönetimi süreçlerine, paylaşma ve kişisel gelişime yönelik tutumların ölçmek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçek, 22 maddeden ve üç temel faktörden oluşmaktadır. Uygulanan geçerlik ve güvenirlik analizleri, ölçeğin yüksek ayrıtıcı güce sahip olduğunu ve güçlü bir iç tutarlılık sergilediğini göstermektedir. Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme formatını kullanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Bilgi Yönetimi, Tutum Ölçeği, Kamile Demir, Psikometri, Güvenirlik, Geçerlik, Likert Tipi.

Yazarlar

Kamile Demir

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, bireylerin bilgiye erişim, bilgiyi kullanma, paylaşma ve kendilerini bu süreçler aracılığıyla geliştirme konularındaki eğilimlerini ve duygusal yönelimlerini sistematik bir şekilde ölçmektir. Ölçek, özellikle eğitim ve organizasyonel bağlamlarda bilgi yönetimine yönelik olumlu veya olumsuz tutumların belirlenmesinde kullanılmak üzere geliştirilmiştir.

Yapı

Bilgi Yönetimi Tutum Ölçeği, bilgi yönetimine yönelik tutumu çok boyutlu bir yapı olarak ele almaktadır. Ölçek, üç ana faktör altında toplanan 22 madde ile bu yapıyı ölçer. Bu faktörler, bireyin bilgi yönetimine dair genel yaklaşımını yansıtan kritik psikolojik boyutlardır:

Kendini Geliştirme: Bireyin bilgi edinme yoluyla kişisel ve mesleki yeterliliğini artırma isteği ve bu sürece verdiği değer.

İletişim: Bilgi paylaşım, bağlamlarla etkileşim ve bilgi alışverişi kurma becerisi ve isteği.

Bağlılık: Bilgi yönetim sistemlerine, süreçlerine ve çevresindeki insanlarla kurduğu ilişkilere duyduğu güven ve sadakat.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliği, madde-toplam korelasyonları incelenerek değerlendirilmiştir. Bu korelasyonlar, maddelerin yüksek ayrıtıcı güce sahip olduğunu ortaya koymuştur.

Ayrıca, ölçek maddelerinin olumlu ve olumsuz tutumları ne derece ayırt edebildiğini saptamak amacıyla, katılımcılardan ± 0.5 standart sapma sınırları dışında kalan uç gruplarının yanıtları, ilikisiz t testi kullanılarak karşılaştırılmıştır. Analiz sonuçlarına göre, üst grup lehine gözlenen tüm farkların istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlenmiştir (Çizelge 1). Bu sonuçlar, ölçek maddelerinin ölçülen tutumları ayırt etmede yeterli düzeyde geçerli olduğunu kanıtlamaktadır.

Güvenirlilik

Bilgi Yönetimi Tutum Ölçeği'nin güvenilirliği, iç tutarlılık katsayısı olan Cronbach's Alpha değerleri hesaplanarak belirlenmiştir. Genel olarak ölçeğin iç tutarlılığı yüksek kabul edilmiştir.

Birinci Faktör (Kendini Geliştirme) için Alpha: .80

İkinci Faktör (İletişim) için Alpha: .74

Üçüncü Faktör (Başlılık) için Alpha: .66

Tüm Ölçek için Alpha: .79 (Çizelge 2)

İç tutarlılığının yanı sıra, uç grupların faktörlere verdikleri yanıtlar ilikisiz t testi ile karşılaştırılmış ve üst grup lehine gözlenen tüm farkların anlamlı olduğu görülmüştür. Bu bulgu, ölçeğin faktör yapısının da güvenilir olduğunu desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal özellikleri, gerçekleştirilen faktör analizi sonucunda belirlenmiştir. Ölçek toplam 22 maddeden oluşmakta olup, bu maddeler üç temel faktör altında toplanmıştır:

Birinci Faktör (Kendini Geliştirme): 8 madde

İkinci Faktör (İletişim): 7 madde

Üçüncü Faktör (Başlılık): 7 madde

Bu faktör dağılımı, bilgi yönetimine yönelik tutumun, kişisel gelişim motivasyonu, sosyal etkileşim ve kurumsal güven gibi farklı ancak ilişkili bileşenlerden oluştuğunu göstermektedir.

Ölçme Aracı

Test Türü: Geliştirme (Tutum Ölçeği)

Format: Kalem veya dijital uygulama için uygun, öz bildirimli ölçektir.

Maddeler ve Yapı: Ölçek 22 madde ve 3 faktörden oluşmaktadır.

Derecelendirme: 5'li Likert Tipi Derecelendirme kullanılmaktadır:

Kesinlikle katılmıyorum

Katılmıyorum

Kararsızım

Katılıyorum

Kesinlikle katılıyorum

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel yetişkin popülasyonu, özellikle eğitim ve iş hayatındaki bireyler.

Yaş Grubu: Belirtilmemiş (Genellikle üniversite öğrencileri ve yetişkinler).

Popülasyon Detayları: Orijinal çalışmada detaylı popülasyon bilgisi sağlanmamıştır, ancak ölçek bilgi yönetimi tutumlarını ölçtüğünden, bilgiye erişimin olduğu ortamlardaki bireyler hedeflenmiştir.

Test Metodolojisi: İstatistiksel yöntemler arasında madde-toplam korelasyonlar, Cronbach's Alpha iç tutarlılık katsayısı ve ilişkisiz t testi kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler

İç Tutarlılık, Madde Ayırt Ediciliği, Cronbach's Alpha, Kendini Geliştirme, İletişim, Bağlılık, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Kamile Demir

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Sağlanmamıştır

Bağlılık E-posta Adresleri: kamiledemir@hotmail.com

Yazın Adresi: Sağlanmamıştır

Ücretler, Ücret ve Test Yolu

Test Yolu: 2005

Ücret ve Ücret: Ölçeğin kullanımı için yazar Kamile Demir ile iletişime geçilmesi önerilmektedir. İletişim e-posta adresi yukarıda belirtilmiştir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: bilgi-yonetimi-tutum-olcegi-toad.pdf

Kaynakça

Demir, K. (2005). Bilgi Yönetimi Tutum Ölçeği. *Eurasian Journal of Educational Research (EJER)*, 20, 113-121.

Bilgi Yönetimi Tutum Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuş olup hiçbir şekilde değiştirilmemiştir.

Kendini geliştirme: Bilgime saygı gösterilmesi beni mutlu eder.

İletişim: İnsanlarla kolaylıkla iletişim kuramam.

Bağımlılık: Çevremdeki insanlarla ilişkilerimi güven üzerine kurarım.

ARABPSYCHOLOGY.COM